

ABD GÜNDEMİ

Sayı: 84

Ekim 2010

Amerikan ara seçimleri Obama için bir referandum mu olacak?

ABD son aylarda yoğun bir şekilde 2 Kasım'da yapılacak ara seçimleri tartışıyor. Bu tartışma Ekim ayında doruğa çıktı. Cumhuriyetçi Parti yetkilileri ara seçimlerin Obama için bir referandum niteliği taşıdığını iddia ediyor. Şu an için bu ifade fazla iddialı bulunuyor. Bunun başlıca nedeni, ara seçimlerde iktidardaki Başkanın partisinin oy ve sandalye kaybetmesinin Amerikan sisteminde çok olağan bir gelişme olması. Ancak, iki sene önceki popüleritesinden çok şey kaybetmiş görünen Obama seçim sonrasında durumu toparlayamayıp 2012 seçimini kaybeder ve bir dönemlik bir Başkan olursa, geriye dönüp bu iddiayı anımsamak gerekebilir. Öte yandan, 1994 yılındaki ara seçimlerde büyük bir yenilgiye uğrayan Clinton'ın yaptığı gibi Cumhuriyetçilerin kontrolündeki Kongre'nin elini-kolunu bağladığı ve hiçbir şey yaptırmadığını iddia ederek ve Cumhuriyetçileri iş yapamaz-engelleyiciler olarak göstererek 2012 seçimlerinde kendisine büyük bir avantaj sağlayarak Başkanlığı tekrar alması da mümkün.

Tahminler Temsilciler Meclisi (TM)'nde şu anda 255 üyesi bulunan Demokrat Parti'nin 50-65 arası bir sandalye kaybedeceğini gösteriyor. Bu durumda TM'nde çoğunluk şu anda 178 üyesi bulunan Cumhuriyetçilere geçecek. Senato 1/3 yenileme seçimlerinde ise tahmin daha zor. Burada Demokratların sandalye kaybetmekle birlikte çoğunluklarını korumaları bekleniyor. Ama sürpriz mümkün. Seçim sonrasında Obama, birlikte çalışılması çok daha zor bir Kongre resmiyle karşı karşıya kalacak. Bu durumda, Başkanlığının ilk iki yılında Kongre'nin her iki kanadını da Demokratlar kontrol ederken bile oldukça zorlanan Obama için kalan iki yılın daha zorlu geçeceği kesin.

2008 yılında Başkan seçilen ve popüleritesi son derece yüksek olan Obama ve Demokrat Parti nasıl bu noktaya geldi? Bu soruya çok çeşitli açılardan yanıtlar verilebilir:

- Bu seçimlerde Demokratları en fazla sıkıntıya sokan konu ekonominin durumu ve işsizlik. Bush yönetiminden ciddi bir ekonomik kriz devralan Obama Yönetimi hiçbir zaman "enkaz edebiyatı" yapmadı. Ancak, Cumhuriyetçi Parti'den destek almaksızın geçirdiği krizle

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

mücadele paketi henüz yeterince olumlu sonuç doğurmamış durumda. İşsizlik hala ABD için oldukça yüksek olan % 9.6 seviyesinde. ABD ekonomisi gibi iç tüketime yüzde 70 oranında ağırlık taşıdığı bir ekonomide işsizlik rakamlarının yüksekliği toplam iç talebin artmasını engellediğinden ekonomideki canlanma gecikiyor. Canlanma geciktikçe yeni yatırımlar ve istihdam artışı gelmiyor. Böylece fasit daireyi kırmak zorlaşıyor.

- Bir başka konu, Obama'nın Kongre'den geçirerek yasalaştırdığı sağlık reformu ve finansal reform gibi önemli adımların Amerikan toplumunda "ideolojik" bir kırılma noktası yaratması. Amerikan toplumunun muhafazakar kesimleri nezdinde, geçen bu reformlar yanı sıra Obama'nın yüksek gelir grupları için varolan ve yakında sona erecek vergi muafiyetini uzatma niyetinde olmadığını ifade etmesi ve kamu harcamalarına ağırlık vermesi ciddi bir ideolojik saldırı olarak algılanıyor. "Devlet" imajına ve ağırlığına son derece karşı olan bu gruplar Obama ve Demokratlara karşı ciddi bir tepkisel oluşum içindeler. "Tea Party" hareketi büyük ölçüde bu gruba giren kesimlerden destek alıyor. İş dünyası da, gerek bu reformların iş dünyasına getirdiği yükümlülükler, gerekse Obama Yönetiminin iş dünyasının ve ekonominin işleyişini anlamaması gibi gerekçelerle Obama'ya karşı cephe almış durumda. US Chamber of Commerce 75 milyon dolarlık bir bütçeyle Demokrat Parti adaylarına karşı yoğun bir kampanya yürütüyor.
- Bir başka konu, statükoya duyulan tepkinin ve sistemden memnuniyetsizliğin gittikçe artması. İşsizler, devlet harcamalarından şikayetçi olanlar, ABD'nin 2 cephede (Irak ve Afganistan) birden savaşta olmasına karşı çıkanlar, Kongre'yi lobilerin yönlendirdiğini düşünenler, yasa dışı göçmen sorunu karşısında bir şey yapılmamasına kızanlar vb varolan sisteme ve Kongre üyelerine karşı son derece kızgın durumdalar. Kongre'ye duyulan güven % 21 olarak tarihin en düşük seviyeleri düzeyinde. Bu kesimler tepkilerini çok çeşitli şekillerde ifade ediyorlar. İktidarda oldukları için bu tepkiden Demokratlar daha fazla nasiplerini alıyor. Ancak, "Tea Party" hareketinin gösterdiği gibi, geleneksel Cumhuriyetçi Parti Kongre üyelerine yönelik tepki de oldukça büyük.
- Obama'ya kişisel olarak duyulan tepki. Çoğu zaman açıkca ifade edilmese bile ilk siyah Başkan olan Obama'ya kişisel olarak duyulan tepki de muhafazakar kesimlerin bir kısmı nezdinde ciddi bir neden. Bu kesimler, defalarca aksi yönde açıklamalar yapılması ve kanıtlar ortaya konulmasına rağmen, Obama'nın Amerika'da doğmadığını (ABD Başkanı olabilmek için ABD'nde doğmuş olmak gerekiyor), Müslüman olduğunu ve/veya komünist olduğunu iddia ediyorlar. Bu irrasyonel tepkiler de yine muhafazakar kesimlerdeki Demokratlara karşı oluşumları tetikleyen veya hızlandıran bir unsur olarak anti-Demokrat Parti hareket içerisinde belirli bir ağırlık taşıyor.
- Yukarıdakilere ilaveten iki konunun daha Demokratların olası yenilgisinde önemli olduğu tartışılıyor. Bunlardan ilki Obama'dan beklentilerin yüksekliği. Gerçekten, Obama seçildiğinde kendisinden her kesimin büyük beklentileri vardı ve Obama'nın bunlara cevap vermesi mümkün değildi. Üstelik seçimin hemen öncesinde başlayan ekonomik kriz bütün konuların

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

önüne geçip Obama'nın ve Demokratların yönetimindeki Kongre'nin zamanının önemli bir kısmını aldı. Bu durumda kaçınılmaz olan (yani beklentilerin karşılanmasının imkansızlığı) çok daha erken gerçekleşti. Demokratlar aleyhine işleyen bir diğer konu ise yapılan reformları ve atılan adımları anlatmakta Demokratların başarısız kalmaları.

Ara seçimlerde dış politika neredeyse hiç gündemde değil. Irak, Afganistan ve İran gibi ABD'yi yıllardır meşgul eden konular seçim ortamında hiç tartışılmıyor. Zaman zaman tartışılan ticaret açığı, Çin'in parasının değerini düşük tutması gibi konular ise ekonomideki sıkıntılar ve işsizlik sorunu nedeniyle dolaylı olarak gündeme geliyor.

2010 ara seçimlerinin Kongre üyelerinin dağılımı anlamında nasıl bir sonuç doğuracağı kesin değil. Ancak, gerek yarattığı mobilizasyon ve gerekse Amerikan iç siyaseti açısından geleceğe yönelik olarak içerdiği potansiyel oluşumlar nedeniyle Amerikan siyasi tarihinde önemli bir dönüm noktası olacağı kesin gibi görünüyor.

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn